

Spotkanie koordynacyjne

PROTOKÓŁ

Data: 17.08.2023 (czwartek)

Godzina: 11:00 – 13:15

Miejsce: Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, sala kolumnowa

Najważniejsze punkty agendy

Wstęp i przywitanie uczestników

Bolesław Gzik – Wicewojewoda Lubelski

- Obserwujemy napiętą sytuację wzdłuż granicy polsko – białoruskiej. Zauważalny jest wzrost ilości prób przekroczenia granicy. Sytuacja jest na bieżąco monitorowana.
- Sytuacja dotycząca miejsc zbiorowego zakwaterowania dla uchodźców z Ukrainy jest stabilna. Stan na dzień 17.08:
 - 5426 dostępnych miejsc
 - 3302 miejsca zajęte (Ok 60% wykorzystanych miejsc)
 - 1280 miejsc możliwych do aktywowania w ciągu 24 godzin
- 1 sierpnia zawieszono zostało funkcjonowanie punktu recepcyjnego w Chełmie. W dalszym ciągu funkcjonują dwa punkty recepcyjne w Tomaszowie Lubelskim (w dniu 17.08 brak osób) oraz Hrubieszowie (w dniu 17.08 - 8 osób). LUW w Lublinie rozważa zawieszenie punktów recepcyjnych z możliwością ich szybkiej reaktywacji w ciągu 24 godzin.
- Na wszystkich przejściach granicznych z Ukrainą funkcjonują całodobowo punkty informacyjne. Rozważane jest zmniejszenie personelu punktów informacyjnych z dwóch do jednej osoby.

Marco Procaccini – Dyrektor Biura UNHCR w Lublinie

- UNHCR obserwuje wzrost ruchu w obu kierunkach (PL-UKR/UKR-PL), jednak jest on przypisywany przez Straż Graniczną i innych, w tym UNHCR, ruchom sezonowym związanym z wakacjami szkolnymi, pracami sezonowymi, sezonem letnim. W związku z tym oczekuje się, że do września sytuacja ulegnie normalizacji.
- UNHCR niedawno wydał stanowisko w sprawie dobrowolnych powrotów na Ukrainę. Dokument przypomina o charakterze dobrowolnego powrotu jako podstawowego prawa i określa jego implikacje dla konkretnego kontekstu Ukrainy wraz z niezbędnymi zabezpieczeniami, które należy wziąć pod uwagę.
- Niedawno wyremontowano 3 obiekty: 2 mieszkania w Chełmie, w których zostaną zakwaterowane rodziny uchodźcze, a także pełną wymianę systemu ogrzewania i ciepłej wody w Domu Uchodźcy prowadzonym przez Fundację Leny Grochowskiej w Lublinie, a także duży

remont podjęty w internacie w Kluczkowicach, który zostanie przekazany 23 sierpnia do dalszego wykorzystania jako miejsce zbiorowego zakwaterowania.

- UNHCR pragnie podziękować wszystkim podmiotom za pracę wykonaną w zakresie zapisywania dzieci uchodźców do polskich szkół. Ważne jest, aby przypomnieć, jak ważny wpływ mogą mieć nasze wspólne wysiłki, aby nie stracić nawet jednego dnia przed nowym rokiem szkolnym, aby przekazać wiadomości na temat znaczenia zapisywania uczniów do polskich szkół. Z tego powodu udostępniliśmy wszystkim plakaty w języku polskim, ukraińskim i angielskim, które można wykorzystać do dotarcia do społeczności uchodźców zarówno wirtualnie, jak i offline, i dalszego rozpowszechniania informacji w ramach kampanii CLC, która została uruchomiona niedawno przez UNICEF. Więcej materiałów jest dostępnych na żądanie i jestem przekonany, że możemy szybko zorganizować kolejne spotkanie robocze w sprawie edukacji, aby bardziej szczegółowo omówić to, w jaki sposób możemy podzielić się zadaniami.

Zwiększenie świadomości w zakresie przeciwdziałania nadużyciom finansowym w pomocy humanitarnej

Felicia Byrne - UNHCR

- Temat dotyczący poprawy świadomości w zakresie zwalczania nadużyć finansowych w pomocy humanitarnej jest niezwykle ważny, przede wszystkim ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa uchodźcom i osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, ryzyko utraty zaufania ze strony społeczności, ryzyko utraty reputacji przez podmioty humanitarne oraz ryzyko utraty wiarygodności wśród darczyńców, a co za tym idzie zmniejszenie zasobów finansowych.
- Do przykładów nadużyć finansowych możemy zaliczyć: przywłaszczenie tożsamości, oszustwa związane z dokumentami, schematy wyzysku, przestępczość zorganizowaną.
- Ostatnie raporty i doniesienia potwierdzają przypadki nadużyć, między innymi nieznane osoby, które próbowały zbierać dane biometryczne w miejscach zbiorowego zakwaterowania, niezidentyfikowane osoby na dworcach podchodzące do kobiet, sprzedawanie informacji na temat rejestracji do pomocy finansowej.
- Przeciwdziałanie nadużyciom finansowym: Wszyscy pracownicy powinni wyraźnie się identyfikować i nosić odpowiednie identyfikatory; Przekazywanie ustnie kluczowych komunikatów dotyczących zwalczania nadużyć finansowych podczas wszystkich działań; Korzystanie z dostępnych materiałów na temat ochrony rodziny przed oszustwami / wykorzystywaniem (patrz ulotki); Ustanowienie mechanizmu skarg i informacji zwrotnych
- Podejrzenia oszustw należy zgłaszać do lokalnej policji. W przypadku podejrzenia zaangażowania pracowników UNHCR: inspector@unhcr.org

Wielopoziomowe zarządzanie kryzysem humanitarnym na terenie województwa lubelskiego – wyniki badań

dr Karolina Podgórska - UMCS

- Projekt realizowany w partnerstwie z Wołyńskim Uniwersytetem Narodowym im. Łesi Ukrainki w Łucku. Okres realizacji: 05.09.2022 - 05.11.2023
- Celem badania było zmapowanie podmiotów: centralnych, lokalnych, publicznych, prywatnych, formalnych i oddolnych zaangażowanych w zarządzanie kryzysowe i działania pomocowe dla osób uciekających po 24 lutego z Ukrainy do Polski lub ze wschodnich regionów Ukrainy do jej zachodnich regionów. Razem 68 podmiotów.
- Motywacje badanych aktorów: obowiązek społeczny; osobiste i służbowe kontakty z osobami z Ukrainy, poczucie empatii, poczucie bezpośredniego zagrożenia, zadania zlecone, bliskość administracyjna, motywacje nakładające się.
- Koordynacja działań: LUW w Lublinie, samorządy lokalne, służby państwowe, samorząd terytorialny wyższego szczebla, inicjatywy pozaformalne, synergia (przykład LSKPU). Istotna była oddolność działań i podejmowanie działań z tzw „potrzeby serca”.
- Inicjatywy poprawiające koordynację: tworzenie struktury zarządzania, poszerzanie działalności (terytorialnie), inicjowanie badania potrzeb, formalizowanie planów, tworzenie grafików, monitoring działań i informacja zwrotna, np. wideokonferencje u Wojewody, spotkania LSKPU, wprowadzanie skutecznych narzędzi.
- Czynniki sukcesu: cechy osobowościowe, sieci znajomości, solidarność i inicjatywa oddolna, wsparcie wolontariuszy, wzajemne zaufanie, wola pomagania wśród społeczności ukraińskiej, współpraca różnych podmiotów, twarde umiejętności, wykorzystanie zasobów, zadowolony oraz poczucie sprawczości, tempo reagowania, podział kompetencji, siła wyższa np. omijanie procedur / brak procedur.
- Pełny raport z przeprowadzonego projektu jest w trakcie przygotowywania. Ostateczna jego forma będzie opublikowana online.

Edukacja dzieci z doświadczeniem uchodźczym w roku szkolnym 2023/2024. Podsumowanie spotkania roboczego i dyskusja na temat wyzwań związanych z recepcją i pomocą uchodźcom w województwie lubelskim w okresie jesienno-zimowym

Kamil Raczyński – UNHCR

- 4 sierpnia odbyło się spotkanie robocze dotyczące edukacji i zapisywania dzieci do szkół. Główne wnioski:
 - Wszyscy uczestnicy zgodzili się co do konieczności podjęcia dodatkowych działań zachęcających rodziców do zapisywania ukraińskich dzieci do polskich szkół, ale także wprowadzenia odpowiednich rozwiązań prawnych, przede wszystkim na poziomie Ministerstwa Edukacji i Nauki, wspierających proces edukacji ukraińskich dzieci i młodzieży.
 - Istnieje zgoda co do potrzeby zatrudniania ukraińskich asystentów nauczycieli i asystentów międzykulturowych w polskich szkołach oraz wspólnego rzecznictwa w tym zakresie w celu lokalnego pozyskiwania funduszy i ustalania priorytetów.
 - Pomysły na działania zachęcające rodziców do zapisywania dzieci do polskich szkół: kampania informacyjna i promocyjna z wykorzystaniem różnych kanałów komunikacji i materiałów, organizacja zajęć pozalekcyjnych, wyposażenie bibliotek pedagogicznych i przygotowanie dodatkowych szkoleń dla nauczycieli, współpraca z rodzicami jako

ambasadorami zapisywania dzieci do szkół. Barięą i wyzwaniem we wdrażaniu pomysłów w życie jest potrzeba dodatkowego finansowania wyżej wymienionych działań.

- Potrzebne są rozwiązania systemowe, które zarówno zachęcą rodziców do zapisywania dzieci do polskich szkół, ale jednocześnie będą wspierać szeroko rozumianą edukację i wyrównywać szanse edukacyjne ukraińskich dzieci i młodzieży.

Magdalena Witan – Ministerstwo Edukacji i Nauki

- Z poziomu MEiN, biorąc pod uwagę statystyki, sytuacja związana z zapisywaniem dzieci do szkół ustabilizowała się. Różnica pomiędzy uczniami, którzy dołączyli do polskiego systemu edukacji po 24 lutego 2022 (ok 183 000), biorąc pod uwagę porównanie liczby na koniec roku szkolnego 2021/2022 oraz koniec roku szkolnego 2022/2023 (ok 178 000) wynosi tylko 5 tysięcy osób.
- W roku szkolnym 2022/2023 wszystkie rozwiązania prawne, które zostały stworzone z poziomu MEiN w poprzednim roku, zostały przedłużone. Na nadchodzący rok szkolny 2023/2024 wszystkie regulacje prawne są już przygotowane. Warto podkreślić znowelizowane rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki, którego tekst jednolity powinien zostać opublikowany w ciągu najbliższych dni. MEiN nie spodziewa się dużej fluktuacji w liczbie nowych uczniów z Ukrainy. Liczba uczniów zakładana jest na podobnym poziomie.
- MEiN współpracuje z Ministerstwem Edukacji Ukrainy, z Ambasadą Ukrainy w Warszawie. Strona Ukraińska pozytywnie ocenia wysiłki podejmowane w Polsce. Jednakże stronie Ukraińskiej bardzo zależy na możliwości kontynuowania nauki w systemie zdalnym w Polsce, z uwagi na oczekiwanie powrotu dzieci i młodzieży do Ukrainy.
- W ramach rekrutacji do szkół przewidziane są rozwiązania ustawowe, w tym rekrutacja podstawowa i rekrutacja uzupełniająca. Jeżeli uczeń z zagranicy po raz pierwszy zapisuje się do polskiego systemu oświaty, przyjmowany jest do szkoły w miarę aktualnych dostępnych miejsc. Obecne stanowisko MEiN daje jednakowe zasady rekrutacji dla wszystkich osób.
- W kwestii zatrudniania asystentów nauczycieli decyzja o zatrudnieniu należy do organu prowadzącego.
- ORE prowadzi szereg działań dla nauczycieli, m.in. szkolenia z zakresu pracy z uczniem z doświadczeniem migracji. Kierunki polityki oświatowej również uwzględniają ten wątek.
- MEiN jest otwarte na propozycje i pomysły nowych rozwiązań prawnych. Chętne instytucje i organizacje pozarządowe mogą zgłaszać swoje propozycje rozwiązań poprzez wysłanie maila na adres: magda.witan@mein.gov.pl.

Teresa Misiuk – Kuratorium Oświaty w Lublinie

- Do Lubelskiego Kuratorium Oświaty wpłynęła tylko jedna skarga związana z przemocą motywowaną przynależnością narodową. Skarga została rozpatrzona zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- Po 24 lutego 2022 Kuratorium Oświaty w Lublinie rozpoczęło szereg działań przygotowujących szkoły na przyjęcie uczniów cudzoziemskich, m.in. spotkania dla dyrektorów, spotkania dla pedagogów, programy profilaktyczno-wychowawcze, które zatwierdza i wdraża każda szkoła.

- W województwie lubelskim przed 24 lutego 2024 uczyło się ok 2000 dzieci z Ukrainy. Na zakończenie roku szkolnego 2022/2023 liczba dzieci cudzoziemskich z przewagą osób z Ukrainy wynosi ok 11 000.
- Potrzeby w zakresie zatrudnienia dodatkowych psychologów i pedagogów są bardzo duże, w szczególności przygotowanych do pracy z osobami z Ukrainy. Jednakże należy zauważyć, że w ostatnich latach nastąpił znaczący wzrost w zatrudnianiu specjalistów w polskich szkołach.

Ogólnopolska Kampania dla Ciągłości Edukacji

Hande Dilaver – UNICEF

- **We współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki UNICEF stara się ujednoczyć i ustandaryzować jakość dostępnej edukacji, aby zapewnić wszystkim dzieciom, w tym dzieciom z Ukrainy, równy dostęp do edukacji.**
- **Kampania dla Ciągłości Ucznienia Się składa się z 3 komponentów:**
 - **Pakiet informacyjny - kompleksowe źródło informacji na temat możliwości kształcenia, procesów rejestracji i proponowanych działań dla ukraińskich rodzin. Pakiet informacyjny jest traktowany jako dokument roboczy.**
 - **Ankieta dot. rejestracji szkolnej - narzędzie do zbierania danych na temat wybranych ścieżek edukacyjnych, uzasadnienia i wyzwań związanych z dostępem do edukacji.**
 - **Dziennik problemów - narzędzie do zbierania danych na temat incydentów związanych z dostępem do edukacji, z którymi członkowie sektora spotykają się w terenie.**
- **Przyszłe działania planowane z nowymi rozszerzonymi informacjami. Tworzenie bardziej szczegółowych źródeł informacji potrzebnych ukraińskim rodzinom; dostarczanie nowych materiałów do rozpowszechniania; proponowanie nowych działań zachęcających do zapisów dla członków sektora; zajmowanie się wynikami narzędzi do gromadzenia danych.**

Uczestnicy/czki

Imię i nazwisko	Organizacja / Instytucja
Bolesław Gzik	Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie
Renata Rojek	Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie
Wojciech Zbiegień	Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie
Marco Procaccini	UNHCR
Felicia Byrne	UNHCR
Kamil Raczyński	UNHCR
Małgorzata Gałan	UNHCR
Teresa Misiuk	Kuratorium Oświaty w Lublinie
Aleksandra Sępoch	Kuratorium Oświaty w Lublinie
Andrzej Wojewódzki	Urząd Miasta Lublin
Małgorzata Jończyk	Urząd Miasta Lublin
Dorota Cieślik	Urząd Miasta Chełm
Olena Hryb	Fundacja Instytut na Rzecz Państwa Prawa

Anna Dąbrowska	Homo Faber
Andrzej Borowik	Homo Faber
Mariusz Wiktorowicz	Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
Przemysław Kozłowski	Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
Jacek Jęczmionka	Caritas Archidiecezji Lubelskiej
Katarzyna Targońska	Caritas Archidiecezji Lubelskiej
Filip Bujnowski	Save the Children
Paweł Prokop	Polsko – Ukraińska Izba Gospodarcza, Fundacja Inicjatyw Gospodarczych
Karolina Podgórska	Instytut Socjologii UMCS
Andrzej Jekaterynczuk	Instytut Socjologii UMCS
Iryna Horeniuk	Fundacja ADRA
Renata Jońska	ROPS w Lublinie
Marta Brożyna	Fundacja im. Leny Grochowskiej

